

**Milieueffectrapport
Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas**

Samenvatting

Inhoudsopgave

1. AANLEIDING, DOEL EN STATUS MILIEUEFFECTRAPPORT	3
2. PROJECTDOELSTELLINGEN EN AUTONOME ONTWIKKELING	5
3. ACHT PROJECTALTERNATIEVEN	7
4. TOETSING VAN DE ALTERNATIEVEN	10
5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	13

1. Aanleiding, doel en status milieueffectrapport

Zowel de rijksoverheid als de provincie Zuid-Holland willen meer groen ontwikkelen in het gebied tussen Zoetermeer, Gouda en Rotterdam. Dit groen moet (samen met bestaande locaties) in het zuidelijk deel van de Randstad zorgen voor enkele flinke “open” gebieden voor natuur en recreatie dichtbij huis. Het groen moet ook voorkomen dat de omringende steden en dorpen aaneengroeien tot één groot stedelijk gebied.

Invulling groengebieden tussen Zoetermeer, Gouda en Rotterdam

Het landelijk beleid voor het ontwikkelen van meer groen is vastgelegd in het Structuurschema Groene Ruimte. Dit biedt de mogelijkheid om in het gebied ten oosten van Zoetermeer en ten zuiden van de A12 2080 hectare natuur- en recreatiegebied te realiseren. In het Streekplan Zuid-Holland Oost uit 1995 is een groot deel van dit gebied ingevuld met de eerste fase van het Bentwoud (1000 hectare). Daarnaast zijn in het Streekplannen Rijnmond en Zuid-Holland Oost (1995) groene verbindingzones opgenomen langs de Rotte en bij Gouda (samen 780 hectare). Voor de verdere invulling van groengebieden in de regio, wil de provincie over de ligging van 540 ha (300 ha tweede fase Bentwoud en 240 ha in het kader van de VINAC) een beslissing nemen.

Besluitvorming en milieueffectrapport

Bedoeling is om voor de gebieden waarvan realisatie binnen de planperiode zeker is, de benodigde ruimtelijke reserveringen en bestemmingswijzigingen voor het Strategisch Groenproject Zoetermeer-Zuidplas als ‘concrete beleidsbeslissing’ op te nemen in het herziene streekplan. Op een dergelijke beslissing kan in latere ruimtelijke procedures niet meer worden teruggekomen. Bij het Strategisch Groenproject Zoetermeer-Zuidplas gaat het om een bestemmingswijziging voor een gebied van meer dan 500 hectare. Bij een ingreep van die omvang moet de initiatiefnemer, in dit geval Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, bij de plannen een milieueffectrapport leveren. Deel A bevat de hoofdpunten van het milieueffectrapport. De toelichting op de beslissing in het streekplan en de notitie over de vervolgpcedures gaan in op zaken die verband houden met het voorkeursalternatief. Voor de eerste fase van het Bentwoud is destijds eveneens een milieueffectrapport opgesteld.

Doel van een milieueffectrapportage is de gevolgen voor natuur, milieu, landbouw en recreatie van de voorgenomen activiteit in kaart te brengen, zodat deze onderdeel van de afwegingen kunnen uitmaken. Zowel het milieueffectrapport als de ruimtelijke reserveringen en bestemmingswijzigingen die Gedeputeerde Staten in het herziene Streekplan wil opnemen, zijn onderwerp van inspraak, advies en bestuurlijk overleg. De inhoud van het milieueffectrapport wordt tevens ter beoordeling voorgelegd aan de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. Tegen de concrete beleidsbeslissingen in het herziene Streekplan kunnen bovendien bezwaren worden ingediend bij Gedeputeerde Staten en kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Opzet van de samenvatting

Deze samenvatting van het milieueffectrapport Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas bevat de volgende onderdelen:

hoofdstuk 2 beschrijft wat de provincie Zuid-Holland met het project wil bereiken en hoe de

situatie in het plangebied zich ontwikkelt zonder het project;

- hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de alternatieven voor een invulling op hoofdlijnen van het project;
- hoofdstuk 4 bevat de beoordeling in hoeverre deze alternatieven voldoen aan de gestelde doelen en behandelt de gevolgen van het uitvoeren van de alternatieven voor natuur, milieu, landbouw en recreatie en voor enkele andere thema's die voor de besluitvorming van belang zijn;
- hoofdstuk 5 vergelijkt de effecten van de verschillende alternatieven met elkaar, met de situatie zonder project en met het meest milieuvriendelijke alternatief;
- hoofdstuk 6 geeft aan waar op het moment van de studie de kennis ontbrak om in het milieueffectrapport definitieve uitspraken te kunnen doen.

2. Projectdoelstellingen en autonome ontwikkeling

Steden en dorpen in de Randstad zullen ook in de komende decennia verder groeien en meer ruimte vragen voor wonen en werken. Om bij een dergelijke ontwikkeling de Randstad aantrekkelijk te houden als woonplaats en vestigingslocatie, zijn open ruimte en de mogelijkheid om in de eigen omgeving te wandelen, te fietsen en van de natuur te genieten van groot belang. Het Strategisch Groenproject Zoetermeer-Zuidplas is daarvoor bedoeld.

Het Strategisch Groenproject bestaat uit het ontwikkelen van 2080 hectare natuur- en recreatiegebieden en ecologische en recreatieve verbindingzones in het gebied tussen Zoetermeer – Gouda – Rotterdam. Het project moet het volgende bieden:

- recreatiegelegenheid voor de bewoners van Zuid-Holland;
- versterking van de ecologische structuur van bossen en waterrijke natuur;
- open ruimtes tussen (naar elkaar toegroeiende) steden en dorpen;
- landschappelijke kwaliteit;
- mogelijkheden voor duurzaam waterbeheer.

De aanleg van 1000 hectare Bentwoud en 780 hectare verbindingzones is al vastgelegd in de vigerende streekplannen Zuid-Holland Oost en Rijnmond. Nu is aan de orde de aanleg van aanvullende natuur- en recreatiegebieden. Bij deze MER is uitgegaan van 540 ha, aansluitend bij de toenmalige ambitie.

Bos, park, open natuur en water

Om die doelstellingen te realiseren, moeten in het plangebied enkele grotere, aaneengesloten natuurgebieden komen, bestemd voor fietsen, wandelen, watersport en andere vormen van openluchtrecreatie. De beoogde natuurgebieden bestaan uit bos, parkachtige gebieden, open waterrijke natuur en water. Dichter bij de steden zal het recreatief gebruik intensiever zijn. Verder weg, zoals in de kern van het Bentwoud, krijgt de natuur meer nadruk. Tussen bestaande en nieuwe natuurgebieden komen aantrekkelijke groene verbindingen. Alle natuurgebieden en verbindingzones zijn openbaar toegankelijk. Vanuit omliggende steden en dorpen en vanaf nationale en regionale routes, zijn de gebieden goed bereikbaar. In en om de groene gebieden komen recreatieve routes.

De nieuwe en bestaande natuurgebieden en verbindingzones moeten het behoud van open ruimte waarborgen bij een verdere groei van Rotterdam, Gouda, Moordrecht, Zoetermeer, Boskoop en Waddinxveen. Ook moeten ze de bestaande landschappelijke en cultuurhistorische waarden versterken. De natuurgebieden en verbindingzones worden tevens ingezet voor de opvang van water, zowel voor seizoensopvang als bij calamiteiten. Het hoge waterpeil in de natte natuurgebieden heeft een gunstige invloed op de verzilting van de bodem. Meer natte natuur en watergebieden bevorderen bovendien de waterkwaliteit in het gebied doordat de mogelijkheden voor kwaliteitsherstel toenemen en schone en vuile waterstromen beter gescheiden kunnen worden.

Ook zonder project meer natuur

Het Strategisch Groenproject Zoetermeer-Zuidplas ligt in het hart van de Randstad en wordt omringd door de bebouwing van Zoetermeer, Rotterdam, Gouda, Waddinxveen en de

tussenliggende dorpen. Het gebied bestaat grotendeels uit akkerland, grasland, glastuinbouw en enkele intensieve veehouderijen. Snelwegen, spoor en provinciale wegen doorsnijden het gebied. Langs deze infrastructuur zijn bedrijven gevestigd. Rondom de rivier de Rote liggen natuur- en recreatiegebieden.

Zonder aanvullend beleid komt er in het plangebied ruim 2080 hectare groen bij. Het Bentwoud tussen Zoetermeer en Boskoop vormt hiervan met 1000 hectare het grootste aaneengesloten deel. Daarnaast komen er in en rond het plangebied ruim 30.000 nieuwe woningen en meer dan 300 hectare nieuwe bedrijventerreinen bij. De capaciteit van de N209, die het gebied in noord-zuidrichting doorsnijdt, wordt uitgebreid. Parallel aan de N209 wordt ter hoogte van het Bentwoud de HSL aangelegd. Het areaal glastuinbouw zal toenemen.

In de 'autonome ontwikkeling' (uitgaande van reeds vastgesteld beleid) komt er in het plangebied weliswaar meer groen dan nu, maar niet voldoende om dit deel van de Randstad de recreatiegelegenheid, natuur, open ruimte, landschappelijke kwaliteit en wateropvang te bieden die de provincie Zuid-Holland nodig acht.

3. Acht projectalternatieven

Ter ondersteuning van de besluitvorming over de Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas, zijn acht alternatieven voor locaties en een globale invulling van het project ontwikkeld en op hun effecten onderzocht. Dit hoofdstuk bevat de belangrijkste kenmerken van deze alternatieven, voorafgegaan door de uitgangspunten die bij het ontwerpproces zijn gehanteerd.

Uitgangspunten bij de alternatieven

Bij het opstellen van de alternatieven voor het zogenaamde 'Groenblauw Casco Zoetermeer-Zuidplas', golden de volgende uitgangspunten:

- de alternatieven behandelen een globale invulling, gebaseerd op de mogelijkheden en onmogelijkheden van de fysieke omstandigheden in het gebied;
- de alternatieven bevinden zich binnen de bandbreedte die in de Startnotitie en in de Richtlijnen van deze milieueffectrapportage is afgesproken; de uitersten daarvan zijn een invulling volledig in het noorden (als aanvulling op de eerste fase Bentwoud) of volledig in één van de twee zuidelijke punten van het gebied tussen Zoetermeer – Gouda – Rotterdam (alternatief 8, max-max-max, vormt hierop een uitzondering);
- de alternatieven sluiten aan bij de eerder gemaakte keuze, onder meer bij de invulling van de eerste fase Bentwoud, om binnen het plangebied openbaar toegankelijk bos, open, natte natuur en recreatiegebieden met een parkachtige uitstraling te ontwikkelen;
- de ideeën van het Hoogheemraadschap van Schieland over de benodigde omvang en de meest gunstige locaties voor extra waterberging bij calamiteiten zijn in de alternatieven verwerkt;
- de alternatieven zijn getoetst aan de verstedelijkingsopties van de provincie Zuid-Holland in het kader van de Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening en zijn daarmee niet strijdig.

Alternatieve invullingen van de driehoek

De acht alternatieven voor de invulling van de Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas, leggen telkens een ander accent op één of meerdere punten van de driehoek Zoetermeer – Gouda – Rotterdam. Ook verschilt de invulling naar het type natuur en naar het gebruik dat van deze gebieden wordt gemaakt. In onderstaand overzicht zijn accenten en invulling per alternatief puntsgewijs aangegeven.

Alternatieven voor Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas

<i>Alternatieven</i>	<i>Zoetermeer</i>	<i>Gouda</i>	<i>Rotterdam</i>
1: noord	<ul style="list-style-type: none"> • 530 hectare bos 	<ul style="list-style-type: none"> • waterberging 	<ul style="list-style-type: none"> • waterberging
2: zuid		<ul style="list-style-type: none"> • 440 hectare open, natte natuur • 100 hectare park • waterberging 	<ul style="list-style-type: none"> • waterberging
3: west		<ul style="list-style-type: none"> • 65 hectare park • waterberging 	<ul style="list-style-type: none"> • 380 hectare park en water • 100 hectare open, natte natuur • waterberging
4: noord-zuid	<ul style="list-style-type: none"> • 275 hectare bos 	<ul style="list-style-type: none"> • 175 hectare open, natte natuur • 100 hectare park • waterberging 	<ul style="list-style-type: none"> • waterberging
5: noord-west	<ul style="list-style-type: none"> • 275 hectare bos 	<ul style="list-style-type: none"> • waterberging 	<ul style="list-style-type: none"> • 165 hectare park en water • 100 hectare open, natte natuur • waterberging
6: zuid-west		<ul style="list-style-type: none"> • 175 hectare park • 140 hectare open, natte natuur • waterberging 	<ul style="list-style-type: none"> • 165 hectare park en water • 100 hectare open, natte natuur • waterberging
7: noord-zuid-west	<ul style="list-style-type: none"> • 275 hectare bos 	<ul style="list-style-type: none"> • 110 hectare open, natte natuur • 55 hectare park • waterberging 	<ul style="list-style-type: none"> • 100 hectare open, natte natuur • waterberging
8: max-max-max (uitgaande van het realiseren van alle groenwensen)	<ul style="list-style-type: none"> • 720 hectare bos 	<ul style="list-style-type: none"> • 695 hectare open, natte natuur • 175 hectare park • waterberging 	<ul style="list-style-type: none"> • 100 hectare open, natte natuur • 380 hectare park en water • waterberging

Toelichting

In bovenstaand overzicht staan de aanduidingen van plaatsen en invullingen voor het volgende:

- Zoetermeer: polder de Wilde Venen en polder Achterof tussen Zoetermeer en Waddinxveen, ten zuiden van en aansluitend op de eerste fase Bentwoud;
- Gouda: Zuidplaspolder bij Moordrecht;
- Rotterdam: Tweemanspolder (uitsluitend voor waterberging) en Eendragtspolder (verschillende invullingen) ten oosten van de Rottemeren;

- waterberging: opvang van water bij calamiteiten (eens per 50 jaar), daarbuiten fungeren de gebieden als open agrarische ruimte en verbinding met bestaande natuurgebieden;
- bos: openbaar toegankelijk natuurgebied waar aan de randen recreatie voorop staat en in de kern van het gebied de natuur;
- open, natte natuur: openbaar toegankelijk waterrijk gebied waar de natuur voorop staat;
- park en water: openbaar toegankelijk gebied waar de recreatie voorop staat;
- park: uitloopgebied;
- max-max-max: deze invulling gaat ervan uit dat in de toekomst meer hectares beschikbaar komen, aanwenden van deze extra ruimte voor groen past in het nationale en provinciale beleid.

4. Toetsing van de alternatieven

Om de alternatieven voor de invulling van het groenproject Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas te kunnen beoordelen, is eerst onderzocht of en in welke mate zij voldoen aan de doelstellingen van het project. Vervolgens is bekeken welke effecten zij teweegbrengen op het gebied van natuur, milieu, landbouw en recreatie en enkele andere thema's die voor de besluitvorming van belang kunnen zijn. Hierna worden de belangrijkste uitkomsten vermeld van de toets aan de doelstellingen en van de effectmeting.

Toets aan de doelstellingen

Alle alternatieven leveren een positieve bijdrage aan de doelstellingen van het project. Vooral aan de *geleding van de stedelijke ontwikkeling* en het verbeteren van de *landschappelijke kwaliteit*, leveren alle alternatieven een bijdrage die op zijn minst redelijk is en meestal zelfs voldoende om de doelstelling te realiseren. Dat geldt niet voor de doelstelling om de *ecologische structuur* te versterken.

Hier blijkt spreiding van de beschikbare hectares een iets grotere bijdrage aan de structuurversterking te leveren dan concentratie van natuurgebieden in één hoek. Uitbreiding van het Bentwoud en een nat natuurgebied bij Moordrecht leveren de meest positieve bijdrage aan de natuurdoelstelling.

Voor de doelstelling om *recreatiegelegenheid* voor de bewoners te bieden, is een bos weer minder gunstig. Een voldoende groot, recreatief parklandschap met open water levert hier de meest positieve bijdrage, vooral wanneer dat dichtbij Rotterdam ligt, zoals in de alternatieven 3, 5 en 6. Bij de doelstelling voor een *duurzaam waterbeheer*, scoren alle alternatieven positief. De mogelijkheden voor wateropvang en de kwaliteit van het water gaan erop vooruit, vooral wanneer de beschikbare hectares verspreid worden ingezet. Grote plassen in de Eendragtspolder werken het best voor het bestrijden van verdroging. Voor de naastgelegen calamiteitenberging zijn diezelfde plassen weer wat minder gunstig, omdat het combineren van recreatie en waterberging nadelen kan geven.

Toets op effecten

Naast een toets op het wel of niet behalen van de projectdoelstellingen, zijn de alternatieven beoordeeld op de gevolgen voor natuur, milieu en recreatie, de belangrijkste opdracht van een milieueffectrapportage. Daarnaast zijn vanwege het belang bij de besluitvorming de effecten van de alternatieven getoetst voor verkeer, landbouw en de regionale economie. Uit de analyse blijkt dat geen van de alternatieven vanwege de effecten onwenselijk of onmogelijk is. Wel zijn op de thema's bodem en water, landschap en verkeer bij sommige alternatieven beperkt negatieve effecten te verwachten.

Bij *bodem en water* zouden beperkt negatieve effecten kunnen optreden vanwege menging van schone en vuile waterstromen, versnippering van peilvakken en wateroverlast in de omgeving. Op *landschappelijk* gebied kunnen bij de beoogde transformatie lokaal en op korte termijn negatieve effecten optreden. Vooral ingrepen in de Eendragtspolder, zoals bij alternatief 3, 5 en 6, worden vanwege de huidige landschappelijke waarde negatief gewaardeerd. Ook voor *verkeer* zijn deze alternatieven minder gunstig, omdat de beoogde recreatiegelegenheid veel bezoekers

uit Rotterdam zal trekken, terwijl er weinig verbindingen over de Rotte en naar het gebied toe zijn.

Op de andere thema's scoren alle alternatieven neutraal of positief. Daarbij valt op dat voor de *natuureffecten* een verspreide inzet met meer diversiteit positiever scoort dan enkele geconcentreerde gebieden. Voor de *landbouw* is natuurontwikkeling in het veenweidegebied gunstiger dan het transformeren van akkerbouwgebieden, waarmee een sterke structuur voor de landbouw verloren zou gaan. Voor *recreatie* is het ontwikkelen van park en water in de Eendragtspolder het gunstigst. Open, natte natuurgebieden zijn minder geschikt voor intensieve recreatie. Voor de *regionale economie* en op *overige milieueffecten*, zoals geluidhinder, lichthinder, luchtverontreiniging en gezondheid, zijn geen wezenlijke gevolgen van het project te verwachten.

5. Vergelijking van de alternatieven

In dit hoofdstuk wordt besproken hoe de alternatieven scoren ten opzichte van de situatie zonder project (het nulalternatief), zowel bij het bereiken van de projectdoelstellingen als bij de effecten voor natuur, milieu en recreatie. Vervolgens worden de prestaties en effecten van de alternatieven onderling vergeleken. Tenslotte wordt een vergelijking gemaakt met het meest milieuvriendelijke alternatief, dat aanvullend op de bestaande alternatieven en op basis van de gegevens van de milieueffectrapportage is ontwikkeld.

Vergelijking met het nulalternatief

Uit een vergelijking met de situatie zonder Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas, maar mét realisatie van de momenteel vastgestelde plannen en ruimtelijke claims, blijkt dat alle alternatieven een betere bijdrage leveren aan de projectdoelstelling. Ook de effecten op natuur, milieu en recreatie zijn vrijwel overal gunstiger. De enige uitzonderingen daarop vormen beperkt negatieve effecten op verkeer en op de landschappelijke waarde. Beide treden vooral op bij het ontwikkelen van recreatiegebieden in de Eendragtspolder. Gezien de relatief kleine toevoeging van het project aan grootschalige natuurontwikkelingen die al onderdeel zijn van de autonome ontwikkeling, zijn de effecten vrijwel nergens erg opvallend.

Onderlinge vergelijking van de alternatieven

Uit een onderlinge vergelijking van de acht alternatieven blijkt dat er beter aan de doelstelling wordt voldaan wanneer er meer hectaren worden ingezet. Alternatief 8 (max max max) scoort daarom het beste bij het bereiken van de projectdoelstellingen, maar heeft vanwege de grotere ingrepen iets minder gunstige effecten op landschap, verkeer en landbouw.

Bij vergelijking van de zeven overige alternatieven, alle gebaseerd op de transformatie van 540 hectare, varieert de conclusie per doelstelling en per type effect. Omdat de effecten voor natuur, milieu en recreatie ten opzichte van de autonome ontwikkeling nergens indrukwekkend zijn, is bij het trekken van conclusies uit die vergelijking eerst gekeken naar de mate waarin de alternatieven voldoen aan de doelstellingen, temeer omdat deze zelf ook voornamelijk op het terrein van natuur, milieu en recreatie liggen. Vervolgens is gekeken of het alternatief dat het best aan een bepaalde doelstelling voldoet (beperkt) positieve of negatieve effecten tot gevolg heeft en zo ja op welke thema's.

Op een dergelijke manier vergeleken, blijkt alternatief 4, met een inzet op twee verschillende, maar redelijk omvangrijke natuurgebieden bij Zoetermeer en Gouda, het beste bij te dragen aan de natuurdoelstelling. Dit alternatief scoort dan ook positief op effecten voor natuur. Ook de effecten voor de landbouw worden positief beoordeeld, vanwege een verbeterde waterhuishouding en omdat de transformatie vooral plaatsvindt in structureel wat zwakkere graslandgebieden.

Voor de doelstelling om recreatiegelegenheid te bieden, is alternatief 3, met parken, water en natte natuur, aansluitend op het recreatiegebied bij de Rottemeren, het gunstigst. De effecten op recreatie zijn bij dit alternatief positief. De effecten op landschap en verkeer zijn beperkt negatief.

Voor de doelstellingen van stedelijke geleding en landschap scoren alleen de alternatieven 3 en 7 scoren iets minder, vanwege de beperkte inzet van hectaren bij Zoetermeer en Gouda. Tussen de alternatieven is op dit punt echter weinig onderscheid. Datzelfde geldt voor de doelstellingen van duurzaam waterbeheer. De alternatieven 5 en 7, met een verspreide invulling, zijn hier iets gunstiger.

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste conclusies van de vergelijking van de alternatieven weergegeven. Een volledige alternatievenvergelijking is opgenomen in deel B, hoofdstuk 6.

Conclusies alternatievenvergelijking Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas

<i>Projectdoelstellingen</i>	<i>Topscoorder(s)</i>	<i>+/- effecten</i>
natuur	alternatief 4 noord-zuid: <ul style="list-style-type: none"> • bos bij Zoetermeer • park en natte natuur bij Gouda 	natuur ++ landbouw +
recreatie	alternatief 3 west: <ul style="list-style-type: none"> • park, water en natte natuur bij Rotterdam • park bij Gouda 	landschap – verkeer – recreatie ++
stedelijke geleding	weinig onderscheid (3 en 7 iets minder gunstig)	
landschap	weinig onderscheid (3 en 7 iets minder gunstig)	
waterbeheer	weinig onderscheid (5 en 7 iets gunstiger)	

Meest milieuvriendelijke alternatief

Onderdeel van de milieueffectrapportage is het ontwikkelen van een 'meest milieuvriendelijk alternatief' (MMA), een alternatief dat de negatieve milieueffecten van het project zoveel mogelijk beperkt en de positieve bijdrage aan de milieudoelstellingen zoveel mogelijk vergroot. Afgezien van alternatief 8 (max max max), dat meer gezien moet worden als een wensbeeld voor de lange termijn, scoort alternatief 4 (noord-zuid) het best op zowel de milieudoelstellingen van het project (natuur, landschap en water) als op de milieueffecten (natuur, landschap, bodem en water en verkeer). Om die reden is alternatief 4 als basis genomen voor het MMA.

Voor het meest milieuvriendelijke alternatief, zijn aan alternatief 4 de volgende maatregelen toegevoegd om de resultaten op de milieudoelstellingen verder te verbeteren en eventuele negatieve milieueffecten te beperken:

- een grotere natuurkern en meer afwisseling tussen open en besloten ruimte in de tweede fase Bentwoud;
- afgraven van de bovenste grondlaag bij de ontwikkeling van natte natuur bij Moordrecht;
- waarborgen van de openheid rond de A20 bij Moordrecht.

In vergelijking met het oorspronkelijke alternatief 4 blijken deze aanpassingen niet tot betere effecten op natuur, milieu en recreatie te leiden. Wel wordt iets beter voldaan aan de projectdoelstellingen.

Voorkeursalternatief provincie Zuid-Holland

Mede op basis van de informatie die in het kader van de milieueffectrapportage is verzameld,

heeft de provincie Zuid-Holland twee locaties in het streekplan opgenomen: uitbreiding van het Bentwoud met 300 hectare en ontwikkeling van de Eendragtspolder (474 ha) voor recreatie, in combinatie met piekberging. In MER-termen kunnen deze locaties tezamen worden aangeduid als het voorkeursalternatief. Het Streekplan Zuid-Holland Oost wordt gelijktijdig met het milieueffectrapport ter inzage gelegd. Het streekplan is, net als het milieueffectrapport, onderwerp van inspraak, advies en bestuurlijk overleg. Bovendien kan bezwaar worden aangetekend tegen het streekplan en kan gedeeltelijk hiertegen in beroep worden gegaan.

6. Ontbrekende kennis

Het onderzoek dat aan dit milieueffectrapport ten grondslag ligt, vertoont de volgende leemten in kennis:

- mogelijke knelpunten in de verbindingen voor recreatief langzaam verkeer waren geen onderdeel van het onderzoek;
- recreatieve voorzieningen als restaurants, parkeerplaatsen, entrees en hun effecten op de omgeving zijn niet in de studie opgenomen en zullen op inrichtingsniveau aan de orde moeten komen;
- datzelfde geldt voor de sociale veiligheid;
- de kennis over de bestaande waterkwaliteit, de precieze hoeveelheden water die geconserveerd kunnen worden en de balans tussen inlaat en kwel in de polders is onvolledig;
- het is niet mogelijk een garantie te geven dat de toekomstige waterhuishouding van natuurgebieden zal leiden tot de ontwikkeling van de gewenste natuurtypes;
- er waren op het moment van de studie nog geen cultuurhistorische objecten aangewezen, de kaarten van de cultuurhistorische hoofdstructuur waren alleen in concept beschikbaar;
- gegevens ontbreken over het daadwerkelijk te verwachten aantal recreanten per gebied;
- datzelfde geldt voor het toekomstige openbaar vervoer in het gebied.

Nadere informatie

Meer informatie over de Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas en over het milieueffectrapport dat daarover is uitgebracht, is verkrijgbaar bij:

Provincie Zuid-Holland

Afdeling Vergunningen, Bureau MER / Afdeling Groen, Bureau Strategie

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

telefoon: 070-441 73 91 / 070-441 61 47

Literatuur met aanvullende informatie:

- Streekplan Zuid-Holland Oost, provincie Zuid-Holland, maart 1995.
- Startnotitie milieueffectrapportage Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas, Provincie Zuid-Holland, maart 2001.
- Richtlijnen milieueffectrapport Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas, Provincie Zuid-Holland, december 2001.
- Het Groenblauw Casco Zoetermeer-Zuidplas, advies over de groen-blauwe structuur in het transformatiegebied, Provincie Zuid-Holland, december 2001.
- Milieueffectrapport tweede fase Zoetermeer-Zuidplas deelrapport A, Hoofdlijnen, Provincie Zuid-Holland, december 2001.
- Milieueffectrapport tweede fase Zoetermeer-Zuidplas deelrapport B, Onderbouwing, Provincie Zuid-Holland, december 2001.

Colofon

Deze samenvatting van het milieueffectrapport Tweede fase Zoetermeer-Zuidplas is een uitgave van de provincie Zuid-Holland.

Tekst: Jos Lammers, Delft

Den Haag, februari 2003